

Eğitim İzleme Raporu 2013 Özet Değerlendirmesi Yaymlandı

Eğitim Reformu Girişimi (ERG), her yıl hazırladığı Eğitim İzleme Raporları'nın yedincisini tamamladı. ERG raporda, erken çocukluk eğitimi, eğitimin ve öğretmen niteliğinin artırılması, eşitsizliğin giderilmesi yönünde ilerleme kaydedilemediğine dikkat çekiyor.

19 Haziran 2014, İstanbul- ERG, **Eğitim İzleme Raporu 2013**'ün ana bulgularını kamuoyuyla paylaştı. Eğitimde 2013'te yaşanan gelişmeleri değerlendiren ve eğitim sisteminin dört ana bileşeni (öğrenci, öğretmenler, eğitimin içeriği, öğrenme ortamları) ile yönetim ve finansmanı ayrıntılı biçimde irdeleyen rapor, 19 Haziran Perşembe günü düzenlenen basın toplantısında kamuoyuyla paylaşıldı.

ERG Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı **Prof. Dr. Tosun Terzioğlu** yaptığı açış konuşmasında, eğitim sisteminde yeterli hazırlık yapılmadan gerçekleştirilen değişikliklerin, Milli Eğitim Bakanlığı'nın (MEB) uygulama kapasitesini olumsuz etkilediğini ifade etti. **Prof. Dr. Tosun Terzioğlu**, bazı durumlarda, örneğin "4+4+4" değişikliği gibi daha detaylı bir hazırlık ve planlama gerektiren yapısal değişikliklerde, kararların öğrencilerin akademik başarısı ve iyi olma durumu üzerinde olumsuz etkileri olabileceğini ve ERG'nin TEGV ile gerçekleştirdiği izleme araştırmasının bunu gösterdiğini belirtti.

Basın toplantısında **Prof. Dr. Terzioğlu**'nun üzerinde durduğu bir diğer nokta da, Türkiye'de kız çocukların okula kaydında ülkenin bütüncül gayretleriyle edinilen gelişme ve başarıydı. **Prof. Dr. Terzioğlu**, artık, ilköğretimin ikinci kademesinde kız çocukların, ortaöğretimde ise hem kız hem erkek çocukların okula devamına odaklanmak ve eğitimden diplomayla ayrılmalarını sağlamak gerektiğini vurguladı. Buna ek olarak, **Prof. Dr. Terzioğlu** öğrencilerin sosyoekonomik durumlarının, onların eğitime erişimini ve akademik başarısını önemli boyutta etkilemesine ve Türkiye'nin uluslararası değerlendirmelerde aldığı sonuçların, öğrencilerin okulda yeterli düzeyde kazanım elde edemediklerini gösterdiğine dikkat çekti.

Eğitim İzleme Raporu 2013'ü sunan ERG Araştırma Koordinatörü **Dr. Alper Dinçer** de, ERG'nin en önemli önceliklerinden biri olan erken çocukluk eğitiminin (EÇE), MEB'in son yıllarda eğilmeye başladığı bir konu olmasına rağmen, halen zorunlu ve ücretsiz olmamasına dikkat çekti. Dinçer sözlerine "MEB merkez teşkilatında devam eden yapısal değişiklikler, FATİH projesi, "4+4+4" sistemine geçiş, ortaöğretime öğrenci seçme ve yerleştirme düzenlemesi ve dershanelerin dönüştürülmesi politikaları, mevcut bürokratik iradenin eğitim politikası öncelikleri arasında yer alıyor. ERG olarak yaptığımız araştırmalar temelinde MEB'in aldığı kararların eğitimde niteliği iyileştirme ve eşitsizlikleri azaltma potansiyelini sınırlı buluyoruz. Ayrıca, bu önceliklerin eş zamanlı gerçekleştirilmesi MEB üzerinde ciddi bir yük yaratıyor. Dolayısıyla da, eğitimde eşitlik ve nitelik üzere eğitimin genelinde uygulama sıkıntıları devam ediyor, okul öncesi eğitim ve öğretmen politikaları konusunda adımlar atılmıyor. MEB'in, öğretmenlerin ve eğitim yöneticilerinin, velilerin ve öğrencilerin karar süreçlerine katılımını sağlayacak düzenlemeleri yapması gerekiyor" diyerek devam etti.

Eğitim İzleme Raporu 2013'ü sunan ERG Araştırma Koordinatörü Dr. Alper Dinçer şu bulgulara değindi:

- ▶ Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) 2010-2014 Stratejik Planı'nda, okulöncesi net okullulaşma oranının 2014 yılında % 70'e ulaşması hedeflenmiştir. MEB tarafından paylaşılan verilere göre, 2013-14 eğitim-öğretim yılında net okullulaşma oranı 3-5 yaş grubunda % 30,9'dan % 28'e, 4-5 yaş grubunda ise % 44'ten % 37,9'a gerilemiştir. Erken çocukluk eğitimi, Türkiye'deki en önemli eğitim politikası önceliklerinden biri olmaya devam etmektedir.
- ▶ Uluslararası bir değerlendirme olan Uluslararası Matematik ve Fen Eğilimleri Araştırması (TIMSS) 2011'den çıkan önemli bulgulardan biri, Türkiye'de hem 4 hem de 8. sınıf düzeyinde öğrencilerin

dörtte bire yakınının, temel düzeyde yeterliklere dahi sahip olmadıkları yönündedir. Bu durum eğitimde kalite eksikliğinin bir göstergesidir.

- ▶ Türkiye'deki 15 yaş grubundaki öğrencilerin % 15,5'i matematikte en temel düzeydeki yetilere dahi sahip değildir. Bu oran OECD genelinde % 8'dir. Türkiye'de yeterlik düzeyi dağılımında alt gruplarda önemli bir yığılma göze çarparken, öğrencilerin yalnızca % 1,2'si en üst düzeyde matematik yetisine sahiptir.
- ▶ Üniversite öncesi eğitimde öğretmen sayısı 2002-03'te 504.479'dan 2013-14'te 801.975'e arttı ve bu önemli bir kazanım. Ancak, 2013'te Öğretmenlik Alan Bilgisi Testi'nde hiçbir alanda adaylar 50 üzerinden ortalama net 30 doğruya ulaşmamıştır.
- ▶ MEB, 2010-11 eğitim-öğretim yılından itibaren 1.477 genel liseyi dönüştürmeye başladı ve bu süreç 2013-14'te tamamlandı. Bu süreçte yeni açılan liselerle birlikte mesleki ve teknik lise sayısı % 23, Anadolu lisesi sayısı % 57 ve imam-hatip ve Anadolu imam-hatip lisesi sayısı %73 oranında arttı. Bu oranlar kamunun eğitimde program tercihlerini göstermesi açısından önemli.
- ▶ Yeni kayıtlar içinde genel programlara kayıt yaptıran öğrencilerin oranı sadece iki eğitim-öğretim yılında % 49,5'ten % 36,8'e gerilemiştir. Buna paralel olarak, mesleki ve teknik ortaöğretim programlarına kayıt yaptıran öğrencilerin oranı % 50,5'ten % 63,2'ye yükselmiştir. 2013-14 yılında örgün ortaöğretime yeni kayıt yaptıran kadınların % 58,9'u mesleki ve teknik programlara yönelirken, bu oran erkekler için % 67,1'dir.
- ▶ 2012-13 öğretim yılı ilk döneminde, Türkiye genelinde on gün ve üzeri devamsızlık yapan öğrenci oranı % 32,7'dir. Bu oran, Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü'ne bağlı kurumlarda % 39,1, Ortaöğretim Genel Müdürlüğü'ne bağlı kurumlarda % 27,4, Din Öğretimi Genel Müdürlüğü'ne bağlı kurumlarda ise % 31,1 olarak açıklanmıştır.
- ▶ Türkiye genelinde derslik başına düşen öğrenci sayısı, geçen yıla oranla hem ilkökul hem de ortaokul kademelerinde 30'dan 29'a düşmüş; öğretmen başına düşen öğrenci sayısı da benzer bir eğilimle her iki kademede de birer birim azalmıştır.
- ▶ 2013-14 eğitim-öğretim yılında ortaöğretim (genel ortaöğretim ve mesleki/teknik ortaöğretim toplamı) düzeyinde sisteme yeni dahil olan öğrenci sayısı 425 bin, okul sayısı 537, öğretmen sayısı 24 bin, derslik sayısı 11 bin, şube sayısı da 7 bin 500 civarındadır.

Daha fazla bilgi için:

Nesrin Balkan - nesrin@sabanciuniv.edu 0 216 483 90 97 – 0 542 432 89 98

Deniz Aksay - ERG İletişim Koordinatörü, denizsoz@sabanciuniv.edu 0 212 292 05 42 / 1511 - 0 532 583 38 04

Eğitim Reformu Girişimi hakkında;

Eğitim Reformu Girişimi (ERG), Türkiye'de eğitim politikalarının iyileştirilmesine yönelik araştırma, savunu ve eğitim çalışmalarını "herkes için kaliteli eğitim" vizyonu doğrultusunda sürdürüyor. 2003'te Sabancı Üniversitesi bünyesinde yaşama geçen ERG, eğitim politikalarının yapım ve uygulama süreçlerinin katılımcı ve veri temelli bir çerçevede gelişmesi için çalışmaktadır. Eğitimde İyi Örnekler Konferansı'nın ev sahipliğini yapan ERG, her yıl yayımladığı *Eğitim İzleme Raporları* ile eğitimde yaşanan gelişmeleri değerlendiriyor ve kamuoyuyla paylaşıyor. ERG; Anne Çocuk Eğitim Vakfı, Aydın Doğan Vakfı, Bahçeşehir Üniversitesi, Borusan Kocabıyık Vakfı, Elginkan Vakfı, Enerji-Su, Enka Vakfı, İstanbul Bilgi Üniversitesi, İstanbul Kültür Üniversitesi, Kadir Has Vakfı, Mehmet Zorlu Vakfı, MV Holding, Nafi Güral Eğitim Vakfı, Sabancı Üniversitesi, The Marmara Collection, Tüm Özel Eğitim Kurumları Derneği, Türkiye Vodafone Vakfı, Vehbi Koç Vakfı ve Yapı Merkezi tarafından destekleniyor.

erg.sabanciuniv.edu